

DS Varangberg, som ble torpedert 25. september 1941 på vei fra Gibraltar til Belfast. Foto via Krigsseilerregisteret

Kirkenesværingen Johan Sverre Gorola ble 34 år gammel. Foto fra Våre Falne

Fyrbøteren f

Mandag 11. mars 1940 mønstret Johan Sverre Gorola (33) på dampskipet Varangberg. For kirkenesværingen kom det til å bli første og siste mønstring som fyrbøter.

Kona Dagmar Gunharda (26), og sønnen Sverre (3), tok farvel. At det skulle bli det siste, visste de ikke. Krigen hadde ikke kommet til Kirkenes, men snart kom alt til å endre seg for de to som ventet på sin kjære. Johan Sverre ble krigsseiler vel en måned senere.

Tre søsken

Johan Sverre Gorola kom til verden den 9. januar 1907 i Vadsø som en av tre søsken. Faren Frants Emil Gorola og moren Marie Elisabeth fikk tre barn, Johan Sverre, Randi Valentine og Arne Emil.

Familien bosatte seg i Kirkenes.

Varangberg

Skipet ble bygget i New York og sjøsatt i april 1915. Det fikk navnet Morris Adler, året etter ble hun kjøpt av Einar Stensrup fra Skien og omdøpt Tip Top. Etter en måned ble skipet overtatt av aksjeselskapet Jotunfjell og omdøpt nok en gang til Jotunfjell.

I januar 1917, under den første verdenskrig, ble hun torpedert og tatt inn til havn for reparasjon.

I februar 1934 grunnstøtte hun og ytterligere reparasjoner fulgte.

I september samme år fikk skipet navnet Varangfjell, og i november ble hun omdøpt for siste gang, navnet Lød Varangberg. Eier var aksjeselskapet Malmfart.

Forsøkt torpedert

Fredag 20. desember 1940 rundt klokken tre om ettermiddagen forsøkte den tyske ubåten U-95 å ramme Varangberg da hun var i konvoi. Kommandør Gerd Schreiber sendte to torpedoer mot henne og ble oppdaget.

Torpedoene traff ikke sitt tiltenkte mål. Sjøen var grov og ytterligere angrep måtte kanselleres.

HMS Perivinkle redde 40 passasjerer fra passasjerskipet Avoceta. Foto: Imperial War Museum

Gerd Schreiber står til høyre i tårnet på U-95. Fredag 20. desember 1940 gjorde Schreiber et mislykket forsøk på å senke Varangberg. Foto: gmic

U-203 fotografert i 1942. Foto: Via det polske nasjonalarkiv

ra Kirkenes

Oppdaget av tyske fly

Johan Sverre Gorola var i 1941 fortsatt om bord i Varangberg. Like over midnatt, fredag 26. september 1941, befant dampskipet seg nord-sydgående atlantehavskonvoi HG-73 på vei fra Melilla i Marokko til Cardiff da hun ble oppdaget av tyske fly i posisjon 47°50' nord og 24°30' vest.

Mannskapet talte 27. I timene som fulgte senket ubåtene totalt ni skip. To av disse norskregistrerte.

Torpedert

Klokken var halv ett om natten da kommandør Rolf Mützelburg på U-203 sendte fire torpedoer mot konvoi HG-73.

Mannskapet lyttet etter torpedotreff, men på grunn av at de måtte dykke for å unngå et angrep

fra HMS Larkspur hørte de ikke noe. Det viste seg snart at to av torpedoene traff Varangberg, skipet forsvant i løpet av minutter.

En av torpedoene traff passasjerskipet Avoceta. Ned i dypet forsvant 21 mann fra Varangberg, seks kom seg over i flåter og ble reddet av HMS Jasmine.

Da Avoceta sank omkom 123 mennesker, 67 av disse var sivile passasjerer. 32 kvinner og 20 barn døde, fire av de yngste var bare ett år gamle. Korvettene HMS Jasmine og HMS Perivinkle bidro til at 40 mennesker berget livet etter torpederingen av Avoceta.

U-203

Den 18. februar 1941 tok Rolf Mützelburg over kommando.

U-203 senket 19 skip og skadet tre i sin aktive tjeneste.

Ubåten ble senket i april 1943 da et britisk fly og et krigsskip traff henne sørøst for Grønland.

Rolf Mützelburg ble født den 23. juni 1913. Han døde den 11. september 1942 som følge av en ulykke til sjøs.

Kilder

Folketelling 1910 for 2003 Vadso kjøpstad, Digitalarkivet Krigsseilerregisteret.no Uboat.net

ROGER ALBRIGTSEN

avisa@sagat.no

Kommandør Rolf Mützelburg på U-203 senket dampskipet Varangberg i 1941. Foto: Wikimedia Commons

HMS Jasmine reddet seks overlevende fra Varangberg, sammen med HMS Perivinkle ble 40 reddet fra Avoceta. Foto: Imperial War Museum

Passasjerskipet Avoceta ble rammet samtidig som Varangfjord. Foto: Ukjent fotograf